

**Ieteikumi ārstniecības iestādēm par valsts
apmaksāto vakcīnu pret sezonālo gripu
pasūtījumiem 2025./2026. gada sezonai**

Saturs

Pamatojums	3
Riska grupas vakcinācijai ar valsts apmaksātām vakcīnām pret sezonālo gripu 2025./2026. gada sezonai.....	3
Valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu 2025./2026. gada sezonai	3
Vakcīnu sadales principi.....	4
Vakcīnu pret sezonālo gripu pasūtīšanas kārtība.....	5
Vakcīnu piegāde un saņemšana	5
Atskaites par veiktajām vakcinācijām	6
Indikāciju izvēle VAKCINĀCIJAS FAKTU aizpildīšanai E-veselības portālā	6
Ambulatoro pacientu talonu aizpildīšana	8

Pamatojums

Ministru kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumi Nr. 330 „Vakcinācijas noteikumi” (turpmāk – **Noteikumi**).

Ieteikumi ārstniecības iestādēm par vakcīnu pret gripu pasūtījumiem 2025./2026. gada sezonai attiecas uz valsts imunizācijas programmā iekļautām vakcīnām. Šie ieteikumi neattiecas uz maksas vakcīnām.

Riska grupas vakcinācijai ar valsts apmaksātām vakcīnām pret sezonālo gripu 2025./2026. gada sezonai

Saskaņā ar **Noteikumu** 44.¹ punktu vakcinācijas pret sezonālo gripu par valsts budžeta līdzekļiem var veikt vakcinācijas iestādes, kurām ir noslēgts līgums ar Dienestu par vakcināciju pret gripu.

Vakcināciju pret sezonālo gripu no valsts budžeta līdzekļiem var veikt personām, kuras pieder šādām riska grupām:

- bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot);
- bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuri pieder pie šādām veselības riska grupām:
 - bērni ar hroniskām plaušu slimībām;
 - bērni ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām neatkarīgi no to cēloņa;
 - bērni ar hroniskām vielmaiņas slimībām;
 - bērni ar hroniskām nieru slimībām;
 - bērni ar imūndeficītu;
 - bērni, kuri saņem imūnsupresīvu terapiju;
 - bērni, kuri ilgstoši saņem terapiju ar ac. acetylsalicylicum;
- grūtnieces;
- ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti;
- personas vecumā no 60 gadiem;
- personas vecumā no 18 līdz 59 gadiem, kuras pieder pie šādām veselības riska grupām:
 - personas ar hroniskām plaušu slimībām;
 - personas ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām neatkarīgi no to cēloņa;
 - personas ar hroniskām vielmaiņas slimībām;
 - personas ar hroniskām nieru slimībām;
 - personas ar imūndeficītu;
 - personas, kuras saņem imūnsupresīvu terapiju;
 - personas ar psihiskām slimībām.

Valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu 2025./2026. gada sezonai

Vakcinācijas iestādēm 2025./2026. gripas sezonā vakcinācijai pret sezonālo gripu nodrošināšanai riska grupām tiks piegādātas šādas vakcīnas (skatīt 1. tabulu).

1. tabula. 2025./2026. sezonā valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu riska grupu vakcinācijai

Preparāta nosaukums	Riska grupa	Piegādātājs	Pieejamība Latvijā
<i>Vaxigrip</i> (standarta devas vakcīna)	bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot) un iedzīvotāji vecumā no 2 līdz 59 gadiem (ieskaitot), kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām	<i>SIA "Vakcīna"</i>	Oktobris, 2025
<i>Efluelda</i> (augstas devas vakcīna)	iedzīvotāji vecumā no 60+	<i>SIA "Vakcīna"</i>	Oktobris, 2025
<i>Fluenz</i> (nazālā vakcīna)	bērni vecumā no 2 līdz 17 gadiem, kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām	<i>SIA "Vakcīna"</i>	Oktobris, 2025

Vakcīnu sadales principi

Veidojot pretgripas vakcīnu sadales modeli (turpmāk - modelis), tika ņemts vērā fakts, ka pieejamā finansējuma ietvaros pēc Nacionālā veselības dienesta informācijas tiks iepirkts par 4,8% lielāks pretgripas vakcīnu daudzums, nekā tika izmantots aizvadītajā sezonā. Līdz ar to palielināt riska grupu vakcinācijas aptveri ir iespējams tikai, ja pretgripas vakcīnu pasūta un izmanto racionāli, nepieļaujot pārpalikumus atsevišķās iestādēs laikā, kad citās iestādēs ir vakcīnu trūkums. Jāņem vērā arī tas, ka aizvadītajā sezonā vismaz 3 577 vakcīnu devas (2.7% no visām iepirktajām devām) netika izlietotas.

Modelis ir veidots, pamatojoties uz šādiem datiem:

- par cik un kādu vakcīnu mērķtiecīgu izlietošanu iestāde ir paziņojusi vienotajā veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā (caur portālu <https://veselibas.gov.lv/> vai izmantojot integratoru risinājumus). SPKC atgādina, ka, saskaņā ar 2000. gada 26. septembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 330 "Vakcinācijas noteikumi" 10.2. punktu, vakcinācijas iestādēm ir jāiesniedz informācija par vakcīnu izlietojumu, tāpēc SPKC ir tiesības uzskatīt šo informāciju par patiesiem un pilnīgiem pretgripas vakcīnu izlietojuma datiem;
- vakcinācijas iestāžu sniegto prognozi par nepieciešamo pretgripas vakcīnu daudzumu 2025./2026. gada vakcinācijas sezonai, ja tāda prognoze bija iesniegta pēc SPKC lūguma 2024. gada decembrī.

Modelis attēlo maksimāli iespējamo pretgripas vakcīnu devu skaitu, ko iestāde var saņemt 2025./2026. gada vakcinācijas sezonā.

Ja vakcinācijas gaitā iestādēm būs nepieciešams lielāks devu daudzums, nekā iedalīts, papildu devas iespēju robežās tiks sadalītas pasūtījumu saņemšanas secībā, ja:

- vakcīna būs pieejama;
- vienotajā veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā iestāde būs reģistrējusi vakcinācijas faktus skaitā, kas ir ne mazāks par 80% no iestādei iedalītā devu daudzuma.

Tā kā ir iestādes, kurām pēc vienotajā veselības nozares elektroniskā s informācijas sistēmā reģistrētajiem datiem palika neizmantotas vakcīnas, lai mazinātu atlikumu risku nākamajā sezonā, lūdzam:

- pirmo pasūtījumu neveidot par pilnu iedalīto apjomu un vērtējot iespējas kvalitatīvi uzglabāt pasūtītās vakcīnas;
- atkārtotus pasūtījumus veidot pēc nepieciešamības un izvērtējot izlieto to devu daudzumu un atlikumus.

Vakcīnu pret sezonālo gripu pasūtīšanas kārtība

Vakcinācijas iestādes pirmo vakcīnas pret sezonālo gripu pasūtījumu noformē E-veselības portālā no 2025. gada 30. septembra līdz 2. oktobrim. Pirmā pasūtījuma piegādes notiks no 2025. gada 6. oktobra līdz 17. oktobrim.

Nākamās vakcīnu pasūtījumus noformē katru nedēļu līdz ceturtdienas vakaram, to piegāde notiks nākamās nedēļas laikā.

Vakcīnu pasūtīšana katrai mērķa grupai ir jāveic atsevišķi un pretī tiks piešķirts konkrēts preparāts:

- bērni 6-23 mēnešu vecumā – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- pieaugušie vecumā no 18-59 gadiem, kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- grūtnieces – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- ārstniecības un ārstniecības atbalsta personas vecumā līdz 59 gadiem – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti un darbinieki vecumā līdz 59 gadiem – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- bērni no 2 līdz 17 gadiem, kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām (intramuskulārai vakcinācijai) – piešķirs preparātu Vaxigrip;
- bērni no 2 līdz 17 gadiem, kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām (intranazālai vakcinācijai) – piešķirs preparātu Fluenz;
- 60 gadi un vairāk (t.sk. SAC klientiem, darbiniekiem, ārstniecības personām no 60 gadu vecuma) – piešķirs preparātu Efluelda vai Vaxigrip, ja iestāde būs pārtērējusi sev iedalīto Efluelda apjomu.

Vakcīnu piegāde un saņemšana

Ārstniecības personām, kuras veic imunizāciju, pirms vakcinācijas veikšanas obligāti jāiepazīstas ar vakcīnu lietošanas instrukciju, kuras ir pieejamas Zāļu valsts aģentūras (Turpmāk – ZVA) mājaslapā Latvijas zāļu reģistra sadaļā¹. Savukārt, vakcīnu piegādātājiem piegāžu līgumos ir norādīts, ka „*katrā Precēs (vakcīnas) iepakojumā jābūt pievienotam Latvijas Republikas ZVA apstiprinātai lietošanas instrukcijai latviešu valodā*”.

Saņemot vakcīnas, pirms pavaddokumentu parakstīšanas obligāti jāpārlicinās:

1. vai saņemtā vakcīna atbilst pasūtītajai;
2. vai saņemtais vakcīnas daudzums atbilst pasūtītajam un pavadzīmē norādītajam daudzumam;

¹ <https://www.zva.gov.lv/zvais/zalu-registrs/?lang=lv>

3. vai uz iepakojuma norādītais vakcīnas derīguma termiņš sakrīt ar pavadzīmē norādīto;
4. vai ir pievienotas lietošanas instrukcijas;
5. vai prece ir atbilstoši iepakota un transportēta.

Uz pavadzīmes jānorāda faktiskais vakcīnas piegādes datums un laiks vakcinācijas iestādē.

Atskaites par veiktajām vakcinācijām

Katru veiktu vakcināciju pret sezonālo gripu ir nepieciešams ievadīt **E-veselības** portālā (Vakcinācijas fakts) vai caur ārstniecības iestādes izmantoto integratoru sistēmu nodot uz vienoto veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmu 5 darba dienu laikā pēc vakcīnas ievadīšanas pacientam².

Sīkāk vakcinācijas fakta ievadīšanas procedūra **E-veselības** portālā ir “**Mācību materiāls valsts apmaksātu vakcīnu pasūtīšanai un vakcinācijas faktu ievadei Vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmā**” un pieejama Centra tīmekļa vietnē (<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinacija>).

Indikāciju izvēle VAKCINĀCIJAS FAKTU aizpildīšanai E-veselības portālā

<i>Indikācija E-veselībā</i>	<i>Riska grupas</i>
<i>Ārstniecības persona</i>	Ārstniecības personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem
<i>Ārstniecības iestādes darbinieks</i>	Ārstniecības atbalsta personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem
<i>SAC klients</i>	Ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti
<i>SAC darbinieks</i>	Ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem
<i>Persona ar hroniskām slimībām (neiekļauj personas līdz 23 mēnešu vecumam un personas vecumā 60 gadi un vairāk)</i>	Bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot) un pieaugušie līdz 59 gadiem, kuri pieder pie šādām veselības riska grupām: • personas ar hroniskām plaušu slimībām; • personas ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām neatkarīgi no to cēloņa; • personas ar hroniskām vielmaiņas slimībām; • personas hroniskām nieru slimībām; • personas ar imūndeficītu; • personas, kuras saņem imūnsupresīvu terapiju • pieaugušie ar psihiskām slimībām; • bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuri ilgstoši saņem terapiju ar ac. Acetylsalicylicum; • pieaugušie ar psihiskām slimībām
<i>Cita paaugstināta riska grupa (neraugoties uz hronisko slimību esamību vai neesamību)</i>	Bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot); personas vecumā no 60 gadiem
<i>Grūtniece</i>	Grūtnieces
<i>Ukrainas iedzīvotājs</i>	Ukrainas iedzīvotāji

² <https://likumi.lv/ta/id/11215-vakcinacijas-noteikumi>

<i>Cits iedzīvotājs</i>	Ārzemnieki
-------------------------	------------

Ambulatoro pacientu talonu aizpildīšana

Par veiktu vakcināciju pret gripu norāda diagnozi Z25.1 "Nepieciešamība imunizēt pret gripu" atbilstoši SSK-10 klasifikatoram, pacienta grupu "67 - Vakcinācija pret gripu par valsts budžeta līdzekļiem", 4. veida aprūpes epizodi un veiktās vakcinācijas manipulācijas.

Manipulācijas nosaukums	Kods	Tarifs (EUR)
Vakcinācijas komplekti		
Gripas sezonālā vakcinācija ar ārsta pirmsvakcinācijas apskati	JAUNS 03243	4.87
Gripas sezonālā vakcinācija ar ārsta palīga/vecmātes pirmsvakcinācijas apskati	JAUNS 03244	3.33

Komplektā ietilpst:

- ārstniecības personas konsultācija pirms vakcinācijas;
- vakcīnas ievadīšana.

Par vakcinācijas fakta ievadi **E-veselībā** raksta papildus manipulāciju:

Manipulācijas nosaukums	Kods	Tarifs (EUR)
Vakcinācijas fakta ievadīšana vienotajā veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas portālā. Norāda par Covid-19 vai gripas vakcināciju.	60564	0.43